

بررسی پذیرش نقش مادری و کارکرد خانواده

لیلا وطن خواه کاشی

دانشیار گروه فقه و حقوق دانشگاه امام صادق (ع)

فائزه عظیم زاده اردبیلی

استادیار گروه معارفی دانشگاه‌ها و دانش پژوه رشته‌ی مطالعات زنان و خانواده (موسسه انقلاب اسلامی)

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین پذیرش نقش مادری و رضایت شغلی در کارکنان خانم شاغل با در نظر نقش تعدیل کنندگی بهزیستی روانشناختی بر روی دبیران زن دوره ابتدایی صورت پذیرفت. روش پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش، شامل تمام معلمان زن دوره ابتدایی آموزش و پرورش بود که در سال ۱۴۰۱ در شهر تهران مشغول به تدریس بودند. حجم نمونه در پژوهش حاضر ۳۷۶ نفر تعیین شد که با روش تصادفی از بین مدارس دخترانه دوره ابتدایی شهر تهران انتخاب شدند. پس از انتخاب حجم نمونه، پرسشنامه‌ها در اختیار نمونه‌ی پژوهش قرار گرفت تا نسبت به تکمیل آن اقدام شود. ابزارهای مورد استفاده شامل پرسشنامه پذیرش نقش مادری، پرسشنامه رضایت شغلی اسمیت، کندال و هیولین، مقیاس انگیزش پیشرفت هرمنس، پرسشنامه شادکامی آکسفورد و پرسشنامه بهزیستی روان‌شناختی ریف بود. پس از جمع‌آوری پرسشنامه‌ها و استخراج داده‌های خام، تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از این پژوهش توسط نرم‌افزار SPSS تحلیل شد. روایی و پایایی پرسشنامه این پژوهش مطابق با آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۲ بدست آمد. نتایج ضریب همبستگی و تحلیل رگرسیون نشان داد، رابطه مثبت معناداری بین پذیرش نقش مادی با بهزیستی روانشناختی در نمونه مورد نظر وجود دارد ($p < 0.05$). اگرچه، بین متغیرهای نقش مادری و رضایت شغلی معلمان زن دوره ابتدایی همبستگی معنادار یافت نشد ($p > 0.05$). نتایج این پژوهش نشان داد نقش تعدیل-کنندگی بهزیستی روان‌شناختی می‌تواند تحت تأثیر عامل‌های محیطی قرار گرفته و اثر خود را بر زندگی افراد بگذارد. بنابراین در پرداختن به مولفه‌های مرتبط با شغل و نقش مادری لازم است به ویژگی‌های روان‌شناختی مثبت افراد نظیر بهزیستی روان‌شناختی و شادکامی توجه کافی صورت پذیرد.

کلمات کلیدی: بهزیستی-روان‌شناختی، نقش مادری، رضایت شغلی

مقدمه

مادر شدن و مادری کردن از مهمترین و حساس ترین مراحل زندگی زنان به شمار می آید (Gilman, 2023). برخلاف تصور عام، مادری فقط یک پدیده زیست شناختی نیست و به دنیا آوردن فرزند و پرورش او یک فرآیند پیچیده و با ترکیبی از عوامل اجتماعی شامل، باورها و هنجارها همراه است، که در فرهنگ های مختلف شکل های متفاوتی به خود می گیرد و در قالب اقتصاد، سیاست، مذهب، حقوق و ... تجلی پیدا می کند. از آنجایی که رسیدن به نقش مادری به دانش، مهارت و انگیزش نیاز دارد (Shipton et al., 2017). نبود دانش، توانایی یا انگیزش سبب ایجاد نقص در توانایی های مادر شدن شده و برای مادر استرس و نگرانی بوجود می آورد. مادر شدن به قبول تغییرات در عملکردهای شناختی، احساسی، اجتماعی و رفتاری سبب می شود. و این تغییرات می تواند تحت تأثیر شرایط خاص مادر، اعتقادات و نگرش، وضعیت اقتصادی، اجتماعی، آمادگی، دانش و همچنین شرایط اجتماعی و روانی او قرار گرفته و هرچه مادر در این خصوص کاملتر باشد، عملکرد بهتری خواهد داشت. می توان گفت، نقش مادری شامل مفهوم سازی و ایجاد نقشی با مسئولیت مادری است که با ایجاد یک هویت تازه و شکل گرفتن رفتارهای مادرانه شناخته می شود (امیدوار و لیراویانی نژاد، ۱۳۹۷).

عوامل زیادی بر روی رضایت شغلی تاثیرگذار هستند که از جمله می توان بهزیستی روانشناختی را نام برد. امروزه به دنبال بوجود آمدن جنبش روانشناسی مثبت و همچنین جایگاه ویژه و ویژگی های مثبت و رشد توانایی های فردی، گروهی از روان شناسان به جای اصلاح سلامت روانی، بهزیستی روانشناختی را بکار می برند، چرا که معتقدند این واژه بیشتر ابعاد مثبت را به ذهن می رساند. در این رویکرد جدید از روانشناسی، وجود نشانه های بیماری های روانی، شاخص سلامتی نبوده، و سازگاری، شادمانی، اعتماد به نفس و ویژگی های مثبت نشان دهنده سلامت است و هدف اصلی افراد در زندگی، شکوفایی توانایی های خود است (Wren-Lewis and Alexandrova, 2021). سلامت روان، هماهنگی میان ارزش ها، سلیقه و نگرش فرد و یک برنامه صحیح و واقع گرایانه برای رسیدن به هدف ها و مفاهیم زندگی است و همچنین ظرفیتی برای رشد فرد به حساب می آیند (جعفر نجات، ۱۳۹۶). در نتیجه از جمله عواملی که می تواند نقش تعدیل کننده ای داشته باشد، بهزیستی روانشناختی است (Ibrahim et al., 2021). با توجه به مطالب گفته شده و وجود رابطه میان پذیرش نقش مادری و رضایت شغلی، محقق بر آن شده است تا به بررسی نقش تعدیل کننده ی مولفه ی بهزیستی روانشناختی در رابطه ی همبستگی میان پذیرش نقش مادری و رضایت شغلی در کارکنان خانم شاغل بپردازد. چرا که با توجه به عقیده ی ریف (۱۹۸۹) بهزیستی روانشناختی به هدفمندی در زندگی منجر می شود. بهزیستی روانشناختی نیازمند درک مسائل وجودی زندگی بوده و رویکرد بهزیستی روانشناختی رشد و تحول در برابر مسائل وجودی زندگی را مورد ارزیابی قرار می دهد و بر توسعه ی انسانی تاکید دارد (میکائیلی منیع، ۱۳۹۹)، مثلاً دنبال کردن هدف های معنادار، تحول و پیشرفت فرد و برقراری ارتباط کیفی با دیگران. احساس بهزیستی هم حاوی مولفه عاطفی و هم مولفه شناختی است. افراد با حس بهزیستی زیاد، هیجانات مثبت را تجربه کرده و از حوادث اطراف خود ارزیابی مثبتی دارند، اما افراد با حس بهزیستی پایین حوادث و زندگی خود را مناسب ندانسته و اکثر احساسات منفی را تجربه می کنند (Altinay et al., 2023).

در واقع می توان گفت بهزیستی روانشناختی، سلامت روان است و می تواند حس مثبت و رضایت عمومی از زندگی خود و دیگران در زمینه های مختلفی همچون خانواده و شغل را شامل شود. بهزیستی روانشناختی در واقع منعکس کننده ی فکر و احساس مثبت فرد بوده که با رضایت او از زندگی، شغل و خانواده بدست می آید (Northcott et al., 2018). در نتیجه می توان گفت مطالعه ی بهزیستی روانشناختی در میان خانم های شاغل به دلیل نقش مهمی که در سلامت روانی و روحی آنها دارد حائز اهمیت است (Kaufman, 2023). بهزیستی روانشناختی به عبارتی درگیری با چالش های هستی شناختی و تلاش برای رشد فردی معنا

شده است (Ryff, 2023). این رویکرد بر توانایی فرد تاکید کرده و اعتقاد دارد هدف روانشناسی، ارتقای سطح زندگی شخص و بالفعل کردن استعدادهای او باید باشد. در نتیجه از ابعاد ضروری سلامت افراد بهزیستی روانشناختی است. قابل ذکر است با توجه به اهمیت رضایت شغلی مادران در کیفیت کار و شغل آنها و همچنین در سلامت روان آنها، رضایت شغلی چالش مهمی برای سازمان‌های سلامت است. با توجه به اهمیت رضایت شغلی در مادران و نقش مهم بهزیستی روانشناختی، تحقیق حاضر به دنبال بررسی رابطه بین پذیرش نقش مادری با رضایت شغلی در کارکنان خانم شاغل با در نظر گرفتن نقش تعدیل کنندگی بهزیستی روانشناختی است.

روش تحقیق

روش تحقیق حاضر از نوع توصیفی به روش همبستگی می‌باشد. روش همبستگی به رابطه‌ی میان دو یا چند متغیر که قابل تبدیل به مقدار هستند، گفته می‌شود. در این نوع تحقیق رابطه میان متغیرها بر اساس هدف تحقیق بررسی می‌گردد. روش همبستگی بدین معناست که پژوهشگر با دو توزیع سروکار دارد و قصد دارد که رابطه بین آنها را مورد بررسی قرار دهد. شیوه همبستگی نشان می‌دهد که تغییر در یک متغیر، تا چه اندازه به تغییر در متغیر دیگر بستگی دارد. بررسی‌های همبستگی با تعیین رابطه‌های موجود بین متغیرها سر و کار دارد. در این روش محقق در مورد حداقل دو متغیر با استفاده از یک نمونه یکسان از آزمودنی‌ها، اطلاعاتی را گردآوری و سپس میزان رابطه را با استفاده از ضریب همبستگی مشخص می‌کند.

در پژوهش خانجانی و همکاران (۱۳۹۳) نتایج تحلیل عاملی تاییدی تک گروهی نشان داد که در کل نمونه و در دو جنس، الگوی شش عاملی این مقیاس (پذیرش خود، تسلط محیطی، رابطه‌ی مثبت با دیگران، داشتن هدف در زندگی، رشد شخصی و استقلال) از برازش خوبی برخوردار است. همسانی درونی این مقیاس با استفاده از آلفای کرونباخ در ۶ عامل پذیرش خود، تسلط محیطی، رابطه‌ی مثبت با دیگران، داشتن هدف در زندگی، رشد شخصی و استقلال به ترتیب برابر با ۰/۵۱، ۰/۷۴، ۰/۷۵، ۰/۵۲، ۰/۷۳، ۰/۷۲ و برای کل مقیاس ۰/۷۱ بدست آمده است. همچنین در این پژوهش میزان آلفای کرونباخ برابر با ۰/۷۸ بدست آمده است.

نتایج همبستگی بین رضایت شغلی با نقش مادری و کارکرد خانواده

نتایج آنالیز همبستگی پیرسون بین دو متغیر نقش مادری و رضایت شغلی در جدول ۱ مشخص شده است. طبق این جدول Sig بدست آمده عدد بزرگتر از ۰/۰۵ را نشان داد که حاکی از عدم همبستگی معنادار بین پارامتر نقش مادری و رضایت شغلی معلمان زن دوره ابتدایی آموزش و پرورش در سال ۱۴۰۱ می‌باشد ($p > 0.05$). به این معنی که دو متغیر رضایت شغلی و نقش مادری هیچگونه وجه اشتراکی با یکدیگر نداشته و این متغیرها مستقل از یکدیگر بشمار می‌روند.

جدول ۱- ضریب همبستگی پیرسون بین نقش مادری و رضایت شغلی.

		رضایت شغلی	نقش مادری
رضایت شغلی	Pearson Correlation	1	-.024
	Sig. (2-tailed)	-	.642
نقش مادری		-	1

نتایج همبستگی بین کارکرد خانواده و رضایت شغلی

نتایج آنالیز همبستگی پیرسون بین دو متغیر کارکرد خانواده و رضایت شغلی در جدول ۲ مشخص شده است. طبق این جدول Sig بدست آمده عدد کوچکتر از ۰/۰۵ را نشان داد که حاکی از همبستگی معنادار بین پارامتر کارکرد خانواده و رضایت شغلی معلمان زن دوره ابتدایی آموزش و پرورش در سال ۱۴۰۱ می باشد ($p > 0.05$). به این معنی که هرچقدر متغیر رضایت شغلی بیشتر شود، کارکرد خانواده افزایش پیدا می کند و برعکس. بنابراین این متغیرها به یکدیگر وابسته هستند.

جدول ۲- ضریب همبستگی پیرسون بین نقش مادری و کارکرد خانواده.

		رضایت شغلی	کارکرد خانواده
رضایت شغلی	Pearson Correlation	1	-.273**
	Sig. (2-tailed)	-	.000
کارکرد خانواده	Pearson Correlation	-	1
	Sig. (2-tailed)	-	-

نتایج همبستگی بین بهزیستی-روان شناختی و رضایت شغلی

مقدار Sig بدست آمده برای متغیرهای بهزیستی-روان شناختی و رضایت شغلی (جدول ۳) عدد کوچکتر از ۰/۰۵ را نشان داد که حاکی از همبستگی معنادار بین متغیرهای بهزیستی-روان شناختی و رضایت شغلی در معلمان زن دوره ابتدایی آموزش و پرورش در سال ۱۴۰۱ می باشد ($p < 0.05$).

جدول ۳- ضریب همبستگی پیرسون بین نقش مادری، رضایت شغلی و بهزیستی-روان شناختی.

		رضایت شغلی	بهزیستی-روان شناختی
رضایت شغلی	Pearson Correlation	1	-
	Sig. (2-tailed)	-	-
بهزیستی-روان شناختی	Pearson Correlation	-.273**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	-

نتایج رگرسیون بین متغیرهای بهزیستی-روان شناختی و رضایت شغلی

پس از بررسی متغیرهای پژوهش از منظر همبستگی، در مرحله بعد جهت بررسی میزان قدرت پیش بینی ابعاد بهزیستی روان شناختی (تسلط بر محیط، پذیرش خود، روابط مثبت با دیگران، زندگی هدفمند، رشد فردی و استقلال) پرداخته شد. بر اساس جدول ۴-۱۱ مقدار F و Sig معنی دار است. بنابراین متغیر پیش بینی ابعاد بهزیستی-روان شناختی (تسلط بر محیط، پذیرش خود،

روابط مثبت با دیگران، زندگی هدفمند، رشد فردی و استقلال) توانسته‌اند پیش‌بینی معناداری از متغیر رضایت شغلی معلمان زن دوره ابتدایی آموزش و پرورش در سال ۱۴۰۱ انجام دهد.

جدول ۴- تحلیل واریانس مدل رگرسیون بین متغیرهای بهزیستی-روان‌شناختی و رضایت شغلی.

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Regression	3334.837	1	3334.837	30.049	.000 ^b
Residual	41506.865	374	110.981		
Total	44841.702	375			

نتایج رگرسیون بین متغیرهای کارکرد خانواده و نقش مادری

نتایج رگرسیون بین متغیرهای کارکرد خانواده و نقش مادری در جدول ۵ مشخص شده است. بر اساس جدول ۵ مقدار F و Sig معنی‌دار است. بنابراین متغیر پیش‌بینی رضایت شغلی توانسته پیش‌بینی معناداری از متغیر نقش مادری معلمان زن دوره ابتدایی آموزش و پرورش در سال ۱۴۰۱ انجام دهد.

جدول ۵- تحلیل واریانس مدل رگرسیون بین متغیرهای کارکرد خانواده و نقش مادری.

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Regression	4215.584	1	4215.584	429.275	.000 ^b
Residual	3672.775	374	9.820		
Total	7888.359	375			

نتایج رگرسیون بین متغیرهای رضایت شغلی و نقش مادری

نتایج رگرسیون بین متغیرهای رضایت شغلی و نقش مادری در جدول ۶ مشخص شده است. بر اساس جدول ۶ مقدار F و Sig معنی‌دار نیست. بنابراین متغیر پیش‌بینی رضایت شغلی نتوانسته پیش‌بینی معناداری از متغیر نقش مادری معلمان زن دوره ابتدایی آموزش و پرورش در سال ۱۴۰۱ انجام دهد.

جدول ۶- تحلیل واریانس مدل رگرسیون بین متغیرهای نقش مادری و رضایت شغلی.

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Regression	25.979	1	25.979	.217	.642 ^b
Residual	44815.723	374	119.828		
Total	44841.702	375			

بهزیستی روانشناختی اشاره به حسی از سلامتی داشته که آگاهی کامل از تمامیت و یکپارچگی در تمام جنبه‌های ذهنی، اجتماعی، روان‌شناختی و رفتارهای مربوط به سلامت فرد را شامل می‌شود و آن را می‌توان از طریق تعدادی مؤلفه پایه توصیف کرد که این مؤلفه‌ها عبارتند از: پذیرش خود (Self-acceptance)، ارتباط مثبت با دیگران (Positive relation with others)، خودمختاری (Autonomy)، تسلط بر محیط (Environmental mastery)، داشتن هدف در زندگی (Purpose in life) و رشد فردی

(Personal growth)، در واقع، بهزیستی روانشناختی یا رضایت از زندگی، بزرگترین آرزو و مهمترین هدف زندگی بشر بوده که بیش از هر عامل دیگری بهداشت روانی افراد را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

با عنایت به مطالب گفته شده می‌توان گفت، بهزیستی روان‌شناختی با نقش مادری، رضایت شغلی و کارکرد خانواده نقش تعدیل کننده دارد. با توجه به عدم رابطه بین نقش مادری با رضایت شغلی، بهزیستی روان‌شناختی نتوانست نقش تعدیل کننده در این رابطه داشته باشد. در خصوص عدم نقش تعدیل کننده بهزیستی روان‌شناختی در رابطه بین نقش مادری با رضایت شغلی باید گفت، بهزیستی روان‌شناختی ممکن است تحت تأثیر عامل‌های محیطی قرار گرفته و اثر خود را بر زندگی افراد از دست بدهند. در ادامه باید اضافه کرد، زنان با مشکلات زیادی بعد از زایمان مواجه‌اند که ممکن است بهزیستی روان‌شناختی آنان را با کاستی مواجه نماید، به گونه‌ای که ممکن است در محیط زندگی خود با ورود فرزند جدید، مشکلات خانوادگی، فشار کار و ... حمایتی دریافت نکنند که این مسائل می‌تواند تأثیر مخربی بر بهزیستی و رضایتمندی آنان بگذارد. بنابراین، احتمالاً زمانی که برآورده شدن نیازهای عاطفی زنان در محیط‌های خانوادگی با خلل روبه‌رو شود، میل به برقراری روابط صمیمانه آنان نیز کم‌رنگ می‌شود و بهزیستی نیز کاهش می‌یابد. با عنایت به این مطلب نقش مادری با رضایت شغلی نقش تعدیل کننده ندارد.

بحث و نتیجه‌گیری

بهزیستی روانشناختی اشاره به حسی از سلامتی داشته که آگاهی کامل از تمامیت و یکپارچگی در تمام جنبه‌های ذهنی، اجتماعی، روان‌شناختی و رفتارهای مربوط به سلامت فرد را شامل می‌شود و آن را می‌توان از طریق تعدادی مؤلفه پایه توصیف کرد که این مؤلفه‌ها عبارتند از: پذیرش خود (Self-acceptance)، ارتباط مثبت با دیگران (Positive relation with others)، خودمختاری (Autonomy)، تسلط بر محیط (Environmental mastery)، داشتن هدف در زندگی (Purpose in life) و رشد فردی (Personal growth)، در واقع، بهزیستی روانشناختی یا رضایت از زندگی، بزرگترین آرزو و مهمترین هدف زندگی بشر بوده که بیش از هر عامل دیگری بهداشت روانی افراد را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

با عنایت به مطالب گفته شده می‌توان گفت، بهزیستی روان‌شناختی با نقش مادری، رضایت شغلی و کارکرد خانواده نقش تعدیل کننده دارد. با توجه به عدم رابطه بین نقش مادری با رضایت شغلی، بهزیستی روان‌شناختی نتوانست نقش تعدیل کننده در این رابطه داشته باشد. در خصوص عدم نقش تعدیل کننده بهزیستی روان‌شناختی در رابطه بین نقش مادری با رضایت شغلی باید گفت، بهزیستی روان‌شناختی ممکن است تحت تأثیر عامل‌های محیطی قرار گرفته و اثر خود را بر زندگی افراد از دست بدهند. در ادامه باید اضافه کرد، زنان با مشکلات زیادی بعد از زایمان مواجه‌اند که ممکن است بهزیستی روان‌شناختی آنان را با کاستی مواجه نماید، به گونه‌ای که ممکن است در محیط زندگی خود با ورود فرزند جدید، مشکلات خانوادگی، فشار کار و ... حمایتی دریافت نکنند که این مسائل می‌تواند تأثیر مخربی بر بهزیستی و رضایتمندی آنان بگذارد. بنابراین، احتمالاً زمانی که برآورده شدن نیازهای عاطفی زنان در محیط‌های خانوادگی با خلل روبه‌رو شود، میل به برقراری روابط صمیمانه آنان نیز کم‌رنگ می‌شود و بهزیستی نیز کاهش می‌یابد. با عنایت به این مطلب نقش مادری با رضایت شغلی نقش تعدیل کننده ندارد.

به طور کلی زنان ایرانی در کل زنانی عاطفی و وابسته به فرزند می باشند و اشتغال ذهنی ناشی از انجام صحیح این نقش همیشه با آنان همراه است. قبول نقش های متعدد همسری، مادری و شغلی در زنان شاغل و شناسایی نقش تبیین گری آن ها در پژوهش حاضر سبب به وجود آمدن انتظارات گوناگون از سوی همسر، فرزندان و جامعه می گردد که این امر آن ها را مجبور به پاسخگویی به انتظارات و نیازهای نقش های خانوادگی و شغلی می نماید، اما از آنجا که نقش مادری یکی از مهم ترین نقش های تبیین گری به شمار می رود؛ به طور قطع این موضوع خواسته یا ناخواسته می تواند ایفای نقش مادری را تحت تأثیر قرار دهد.

منابع

- امیدوار، ب و لیراویانی نژاد، ش. (۱۳۹۷). تبیین علی رضایت از نقش مادری: نقش خودکارآمدی مادری و راهبردهای نظم جویی شناختی هیجان. فصلنامه علمی- پژوهشی. پژوهش زن و جامعه. ۹(۴)، ۱-۱۶.
- جعفرنجات، ح. (۱۳۹۶). پیش بینی رضایت شغلی بر اساس خودکارآمدی و بهزیستی روانشناختی پرستاران. دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت. مقطع کارشناسی ارشد.
- خانجانی، ز، هاشمی، ت، الهامفر، ف. (۱۳۹۳). بررسی رابطه شیوه‌های فرزندپروری و سبک‌های دلبستگی با نشانه‌های افسردگی نوجوانان. فصلنامه علوم تربیتی، ۱۴، ص ۱۰۶- ۹۱.
- میکائیلی منبع، ف. (۱۳۹۹) ساختار عاملی مقیاس بهزیستی روانشناختی ریف در بین دانشجویان دانشگاه ارومیه. فصلنامه علمی تحقیقی روانشناسی دانشگاه تبریز. ۵(۱۸).
- Altinay, L., Alrawadieh, Z., Tulucu, F., & Arici, H. E. (2023). The effect of hospitableness on positive emotions, experience, and well-being of hospital patients. *International Journal of Hospitality Management*, 110, 103431.
- Hashemi, S. A., & Abbasi, A. (2017). Determining the mediating role of psychological well-being in the relationship between spiritual intelligence and life satisfaction of nurses working in Lamerd City. *Journal of Client-Centered Nursing Care*, 3(3), 169-178.
- Ibrahim, R. Z. A. R., Zalam, W. Z. M., Foster, B., Afrizal, T., Johansyah, M. D., Saputra, J., ... & Ali, S. N. M. (2021). Psychosocial work environment and teachers' psychological well-being: The moderating role of job control and social support. *International journal of environmental research and public health*, 18(14), 7308.
- Kaufman, S. B. (2023). Self-actualizing people in the 21st century: Integration with contemporary theory and research on personality and well-being. *Journal of Humanistic Psychology*, 63(1), 51-83.
- Northcott, S., Simpson, A., Moss, B., Ahmed, N., & Hilari, K. (2018). Supporting people with aphasia to 'settle into a new way to be': speech and language therapists' views on providing psychosocial support. *International Journal of Language & Communication Disorders*, 53(1), 16-29.
- Ryff, C. D. (2023). Flotsam, Jetsam, and Forward-Moving Vessels on the Sea of Well-Being: Commentary on "Emotional Well-Being: What Is it and Why it Matters". *Affective Science*, 4(1), 49-51.
- Gilman, C. P. (2023). Women and economics. In *Women's Economic Writing in the Nineteenth Century* (pp. 132-157). Routledge.
- Shipton, L., Zahidie, A., & Rabbani, F. (2017). Motivating and demotivating factors for community health workers engaged in maternal, newborn and child health programs in low and middle-income countries: a systematic review. *Journal of the College of Physicians and Surgeons Pakistan*, 27(3), 157.
- Wiklund, J., Nikolaev, B., Shir, N., Foo, M. D., & Bradley, S. (2019). Entrepreneurship and well-being: Past, present, and future. *Journal of business venturing*, 34(4), 579-588.

- Wren-Lewis, S., & Alexandrova, A. (2021, December). Mental health without well-being. In *The Journal of Medicine and Philosophy: A Forum for Bioethics and Philosophy of Medicine* (Vol. 46, No. 6, pp. 684-703). US: Oxford University Press.
- Camisón, C., & Villar-López, A. (2011). Non-technical innovation: Organizational memory and learning capabilities as antecedent factors with effects on sustained competitive advantage. *Industrial Marketing Management*, 40(8), 1294-1304.
- Hazen, B. T., & Byrd, T. A. (2012). Toward creating competitive advantage with logistics information technology. *International Journal of Physical Distribution & Logistics Management*, 42(1), 8-35.

Examining the acceptance of mother's role and family function

Leila Vatankhah kashi¹

Associate Professor of Jurisprudence and Law,
Imam Sadeq University

Faezeh Azimzadeh ardebili

Assistant professor of the educational
department of universities and scholar in the
field of women and family studies (Islamic
Revolution Institute)

Abstract

The present study was conducted with the aim of investigating the relationship between acceptance of the motherly role and job satisfaction in working female employees, considering the moderating role of psychological well-being on female primary school teachers. The present research method was descriptive-correlation. The statistical population of this research included all the female teachers of primary education who were teaching in Tehran in 1401. The sample size in the present study was determined to be 376 people who were randomly selected from girls' primary schools in Tehran. After selecting the sample size, the questionnaires were given to the research sample to be completed. The instruments used included the maternal role acceptance questionnaire, the Smith, Kendall, and Hulin job satisfaction questionnaire, the Hermans progress motivation scale, the Oxford happiness questionnaire, and the Riff psychological well-being questionnaire. After collecting the questionnaires and extracting the raw data, the data obtained from this research was analyzed by SPSS software. The validity and reliability of the questionnaire of this research was obtained according to Cronbach's alpha equal to 0.82. The results of correlation coefficient and regression analysis showed that there is a significant positive relationship between acceptance of material role and psychological well-being in the sample ($p < 0.05$). However, no significant correlation was found between maternal role variables and job satisfaction of female primary school teachers ($p > 0.05$). The results of this research showed that the moderating role of psychological well-being can be affected by environmental factors and have an effect on people's lives. Therefore, in dealing with the components related to job and mother role, it is necessary to pay enough attention to the positive psychological characteristics of people such as psychological well-being and happiness.

Keywords: Psychological well-being, Maternal role, Job satisfaction.

¹ Corresponding Author